

A megvedlett Sasok.

Írta: Dr. Zboray Miklós.

Budapest, november 11.

Egy meghívót kaptam. A meghívóban az áll, hogy «nem a vallás a fő, hanem az, hogy az ember egyáltalában vallásos legyen», — továbbá «nem az a fő, hogy ki melyik párthoz tartozik, hanem az, hogy egyáltalában legyen politikai meggyőződése» s hogy e zagyvaságok szem előtt tartása mellett a belváros két nagy pártja, a munkapárti belvárosi polgári kör és a Saskör egyesül, felveszi az «Egyesült Belvárosi Párt» címet s ehhez a polgárság támogatását kéri.

Ritkán láttam ilyen erkölestelenséget. Akkor, amikor a szövetkezett ellenzék élet-halál tusáját vivja, akkor, amikor minden ami csak történhetik, — a miniszterveréstől az öngyilkosságig — megtörtént, akkor a belvárosi ellenzék: nem vallás a fő, a politika az mellékes felkiáltással egyesül a munkapárttal s közösen akar csinálni városi politikát és választani törvényhatósági bizottsági tagokat.

Még elég szép, ha Kramerek, Kraemerek, Eulenbergék és Székelyek megbocsájtják nekünk, hogy keresztények vagyunk.

Még elég szép, ha Láng Lajos, Plósz Sándor, Csukásy Jenő és tutti quanti mungók elnézik, hogy ellenzéki politikai elveket vallunk, lévén a fő, hogy a városi dolgokban ne okvetetlenkedjünk.

Hisz megtehették, hogy senkit, ki keresztény vagy ellenzéki, meg ne válaszszanak s a bizottságba be ne engedjenek. A pénz és befolyás hatalmával s a belvárosi ellenzék elaltatásával megtehették ezt is.

Az összeférhetlenségi törvény hiánya s a becsületes jövedelmező üzletek elég pénzt és hatalmat adnak arra is, hogy az történjék, mit a demokratákkal szövetkezett törzsfőnökök akarnak.

Akik az ellenőrzésre, a polgárok érdekeinek védelmére voltak és volnának hivatva, zsiros állásokban ülnek. Márkus József polgármester-sége alatt jött létre a villamos. Nyugdíjba vonulása után igazgatósági tagja annak a hitvány villamosnak, mely mindig áll s mely ezer szakaszhatárával és nagy díjaival nyuzza a népet. A város pedig nem bünteti és nem büntetheti ezt a villamost, mert annak idején ilyen szerződést kötött a város vele. Heltai ellenzi a gázgyár megváltását s ő a gázgyár egyik bizalmi embere. Megváltják — a gyárat s ő lesz az új igazgató s szállít rossz és drága gázt és kokszot. Nagy kérdés, mikor volt őszinte: mikor elnezte a megváltást vagy mikor a megváltás után is az ő zsebébe hull a jövedelem? A gázgyár részvényeseinek érdekeit képező villamos világitásra való áttérés a jövő panama illatát terjeszti. Az évek múlva lejáró illemhely bérbeadásának ügye 40 vagy 50 bizottsági tag részvétele mellett közvetítési díjaktól mentes ügylet volt-e? Hol voltak akkor és máskor a Sasok? A Krausz Mayer-féle telkek, az állatkerti mozi, a sertésszállások ügye mind rendes, becsületes ügyletek? Ilyennek találta az esküdtszék is? A Sárosfürdő milliói hogyan álltak elő? Minek oda hid, a negyedik emeletről a Gellért-hegyre? Ugyan ki lesz a Margit-sziget új igazgatója? Mért épült a Vas-utcai iskola évekig? Miért és mennyiért vettük bérbe Malonyay házát? Miért mondja Vázsonyi, hogy «a tanács nélkül nincs panama»? És így tovább, tovább, egész addig, hogy miért kell túrnie a

belvárosnak, hogy a fővárosi kereskedelmi hitelintézet egész személyzete, Székely ur vazal-lusai, fővárosi bizottsági tagok legyenek?

Az összes belvárosi bizottsági tagok együttvéve nem érik fel ész és munkabírás dolgában Polónyi Gézát, de őt elejtik, hogy a maguk pozícióját megtartsák.

Tobzódik a középszerűség, a tehetetlenség, hogy küzdelem nélkül bizottsági tag lehessen, választhasson, nagyképüsködhessék s ha úgy kell, hallgasson.

A városi közgyűlésen hallgatnak, mert szólni vagy nem tudnak, vagy nem mernek. Választóbolondító programjuk is olyan, mint ök maguk, mérsékelt, szintelen, semmitmondó, üres. Most vasárnap az alakuló ünnepélyen egy keresztény, egy zsidót állítva fel szónokul, a hidvám eltörléséről, a házuzsoráról, az élelmezés drágaságáról nyöszörögtek anélkül, hogy e bajoknak orvosságát tudnák, vagy elhárításáról csak egy gondolatuk is volna. Nem küzdenek, feladják a harcot, mert a hatalmi befolyások eltolódtak, mondá az egyik szónok. Ha így van, azért van így, mert nem küzdöttek, mert személyi politikát űztek. De régen az egyik elnök, Preyer ur abban a teremben hangoztatta, hogy ha rövid a kardod, told meg egy lépéssel, ma fogatlan oroszlan ő is, ki rekedten azt sugogja, ha rövid a kardod, ülj fel a városi villamosra, az a küzdelem teréről jó messze elvezet. Igen, elvezet a harcok szinteréről, el a bankok szobájába, el Székely ur befolyása alá.

Ez azonban nekünk belvárosi polgároknak nem kell. Ideig, örökig nyakunkon ülhettek ezzel a politikával, de végül is még ez a fásult polgárság is megunja ezt a gazdalkodást s elker-gőtli azokat, kik állásaikért reszketve kerülnek a harcot s munkapárti iga alá vezetik polgár-társaikat.

Jegyezzék meg ezek a vallást, politikát ki-kapcsoló urak, hogy még város politikailag sem helyes az ilyen elvételadás, mert ez erkölcs-telen.

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujsáncikkok

Osztályozás

329

Szerző Zboray Miklós.

Hely

Cím A megvedlett Sasok

Idő

"1912"

Forrás: Alkotmány

Személy

Bp.

1912 XI/12

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Oldalsz.

Helyszám